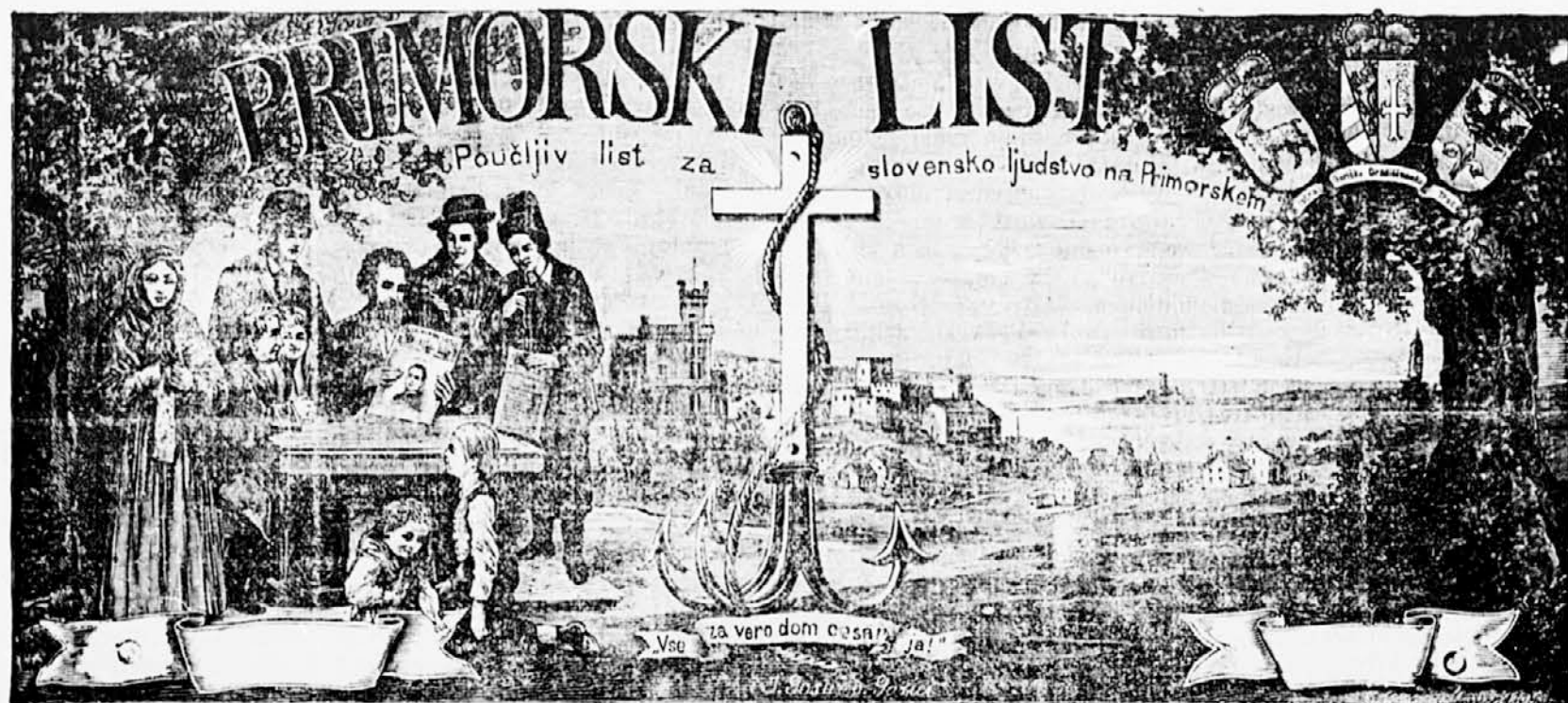

Izhaja vsak četrtak ob 11. uri zjutraj. Rokopisi se ne vračajo. Nebrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-50.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija šte. 7.

Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8-12 dopoldne v upravnih sobi.

Članki in druga znamenja sprejema upravnštvo v Gorici, Semeniška ulica št. 9. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Solški ulici, Ninski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Como) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in posilnice se računajo po petih vstavi, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin, dvakrat 12 vin, trikrat 10 vin. Večkrat po pogodi.

Narodno in oglasno je plačati v Gorici.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

„Slovanski centrum“.

Po vsem Slovenskem je hud boj mej katoliško in pa liberalno stranko. V tem boju se gre za to, ali naj vodijo slovenski narod krščanski nauki in cilji ali pa liberalni, brezverski in materialistični nazori. Ljudstvo in z njim duhovščina stoji na katoliški strani, večina svetne gospode stoji na strani brezverskega liberalizma. — Ta boj se je pokazal tudi pri volitvah, od katerih so si liberalci veliko obetali, ali ljudstvo je izvolilo od 15 poslancev 11 mož, ki so mu pred volitvami dali besedo, da bodo delovali po krščanskih načelih. Liberalci so spravili v državni zbor le 4 poslance (3 na Kranjskem in 1 na Goriškem). Ta neuspeh jenaše liberalce silno potlačil. Poprej so se na vseh shodih pridruževali, da s „klerikalci“ ne gredo, da hočejo razbiti staro zvezo slovenskih in hrvatskih poslancev, ker je krščanska, po volitvah pa so začeli prepevati pesem o spravi, o edinstvi vseh slovenskih poslancev itd. Katoliški poslanci se za te hinavske besede niso nič zmenili in so liberalce prezrli. V imenu vsega slovenskega naroda, ki jih je poslal v državni zbor in v svesti si svoje časti kot možje in poslanci, so oni prvi nastopili in osnovali klub slov. poslancev. Izvoljeni so bili v hudem boju proti liberalcem, dosledno kot možje, so tudi ustanovili klub proti liberalcem t. j. izključili so iz svojega kluba dr. Ivana Tavčarja, voditelja slovenskih liberalcev — in radi njega tudi še tri druge poslance, ki so njemu pokorni slugi.

Nasproti pa so v svojo sredo povabili hrvatske in druge slovanske poslance, ki so krščanskega mišljenja ali ki vsaj niso nasprotniki krščanskega imena in nauka kakor naši narodno-napredni liberalci. Oglasilo se je 21 poslancev, ki so ustanovili klub z imenom: „Slovanski centrum“.

Centrum (središče) je pred vso Evropo častno ime, ker nas spominja

onega slavnega kluba v nemškem državnem zboru, ki je neustrašeno branil pravice katoliškega naroda proti Bismarku. Tako bo tudi naš centrum branil pravice katoliških Slovanov proti liberalcem, nemškim in slovenskim. Slovanski se naš klub imenuje, ker hoče imeti v svoji sredi katoliške zastopnike vseh slovanskih narodov in hoče gojiti slovansko vzajemnost. Na ta katoliški in slovanski program so bili vsi naši poslanci od ljudstva izvoljeni, tudi štirje štajerski. Bila je torej dolžnost vseh vstopiti v „Slovanski centrum“. Če torej gg. Robič in Ploj nista hotela vstopiti v ta klub in sta se mislila rajše združiti z dr. Tavčarjem, je bila njuna dolžnost vprašati volivce o tem ali pa odložiti mandat. Tega pa nista storila ampak ravno nasprotno. Da bi pomagala liberalni kranjski stranki do ugleda in rešila dr. Iv. Tavčarja, da bo smel še nadalje blati cerkev in duhovščino — tudi štajersko —, sta ustanovila s pomočjo Hrvatov „Hrvatsko-slovanski klub“. Ta klub je rešilna deska slovenskega liberalizma in mi obžalujemo, da so v istem obličali celó duhovnike. V nobenem stanu bi se ne bilo našlo mož, ki bi bili šli v en klub z najhujšim nasprotnikom časti in ugleda stanu. Le med duhovniki se najdejo taki, ki se bratijo z ljudmi, ki celi stan dan za dnem ometavajo z blatom.

Liberalci so se zdaj lotili javkati: kako je to žalostno, da so slovenski poslanci razdvojeni. Tako „Narod“, „Edinost“ in „Soča“. Na to javkanje ne damo mi nič, ker vemo, da ravno liberalci nemir delajo v celi deželi do najmanjše vasi. To javkanje je neiskreno, je le zdražba proti katoliški stranki, ne želja miru in sprave.

Otročja je tirjatev, da morajo biti slovenski poslanci vsi v enem klubu samo zato, ker so Slovenci. Tako torej, dolžni smo se bratiti tudi s sleparji in lopovi, če so ti Slovenci. To je naravnost judovska politika, a nikdar politika poštenih mož!

Naš sklep je: Liberalizem je nesreča slovenskega naroda. Vsi pravi prijatelji naroda so torej dolžni zavirati to nesrečo, ne pa jo še pospeševati. V tem znamenju in spoznanju je osnovan „Slovanski centrum“ in mi ga iskreno pozdravljamo kot vseslovensko katoliško organizacijo.

Politični pregled.

Naš avstrijski državni zbor.

— Dne 20. t. m. se je po kratkem odmoru zopet sešel državni zbor v zasedanje. A že ta seja je naznanila viharje, ki pretijo poslanski zbornici v tem zasedanju. Seja je bila tako burna, da se je morala zaključiti pred časom. Na dnevnem redu je bila izjava predsednika zbornice o cenzuri interpelacij. Predsednik grof Vetter je dejal, da bode to svojo, v pravilniku mu zajamčeno pravico liberalnejše razumeval, ter bode o interpelacijah, ki se mu bodo zdele kočljive, obveščal zbornico v tajni seji, ki naj potem določi, ako se take interpelacije v polnem obsegu prečitajo v javni seji. Proti tej izjavi so oistro ugovarjali socialisti in Schönererjanci. Socialni demokrat Ellenbogen je predlagal, naj se o tej izjavi predsednika odloči razprava, kar pa je zbornica odklonila s 178 proti 98 glasovi. Ta izid glasovanja je preuzročil silovit vihar; mej nemškimi radikali in češkimi socialisti je prišlo do burnih nastopov. — Češki socialist Klofač je govoril češki ter dejal, da se morajo češke interpelacije takoj prečitati, sicer ne bo nobene seje več; pri tem je zgrabil izpred se-dežev ministrov kopo papirja ter je vrzel v zrak. Na to je Klofača zgrabil maloruski poslanec baron Wassilko, orjak, ter ga potisnil v stran, vsled česar so češki socialisti rinili proti Wassilku ter se je komaj preprečil resen spopad. Na to je dejal Wolf, da so bili nemški radikali pripravljeni sodelovati pri parlamentarnem delu, a sedaj tega ne morejo, ker da je vlada prijazna češkim željam.

(Po Wolfovem mnenju mora biti avstrijska vlada prijazna samo nemškim željam!) Mladočeh Plaček je zahteval od predsednika odgovora glede interpelacij, na kar je izjavil predsednik, da bode sprejemal nemške interpelacije v onem jeziku, v katerem so bile predložene a citale in zapisovale se bodo samo nemški. Ta izjava predsednikova je razburila vse Nemce, katerim so ugovarjali Slovani; vseprek se je začelo kričati in groziti, poslanci so dvigali proti predsedniku pesti. Nastal je tak hrušč, da je predsednik zaključil sejo.

V seji 21. t. m. so se burni prizori nadaljevali, ki pa niso bili tako močni kakor v prvi. K predsednikovi izjavi o postopanju z nemškimi interpelacijami, resolucijami in predlogi oglašil se je k besedi prvi dr. Pacák. Rekel je, da je Vetter svojo odredbo kršil ustavo in zbornični pravilnik. Nemci hočejo po sili, da je naša država nemška, a ne pomislijo, da živi v Avstriji 16 milijonov Slovanov, a le 8 milijonov Nemcev. S tem dejstvom morali bodo prej ali slej računati.

Dr. Lueger je smešil celo debato; rekel je, da se pritožijo, da se ne spoštuje zbornični pravilnik, pa ga v isti sapi vsi kršijo. Ako bi se hotel predsednik glede te debate strogo držati pravilnika, bil bi v največji zadregi, kajti zaključiti bi je ne smel — do sodnega dne, do onega dne namreč, ko bodo odkazana pravičnim nebesa, krivičnim pa pekel. Tudi on sam namreč dr. Lueger pravi, da ravna proti pravilniku, ko govori k opravilniku. Vsi govorniki se mu zde pa podobni onemu, ki je priporočal drugim piti vodo, sam pa je pil vino. Potem je omenjal nekih prizorov, ki so se dogodili v prejšnji seji, zlasti Wolfove grožnje, češ, da založi češkemu poslancu Fresselu tako zausnico, da mu zleté vsi zobje iz ust in pa onega prepira mej poslancem Klofačem in starorusinom baronom Wassilko, katera je hotel pomiriti škof Repta, ki pa je pri tej plemeniti nameri tako slabo naletel, da so mn popolnoma zmečkali klobuk.

neustrašenost, s katero se je Gabrijel odlikoval v življenju.

Žal, da mu je oče umrl v nežni mladosti. Pobožna mati si je prizadela, da je sina odgojila v dobrega katoličana, kar se ji je tudi izborno posrečilo. Rada bi ga bila izsolala, pa ubošlavo ni tega dopustilo. Dober menih p. Betonkur, (Betoncourt), ki je poznal dečkovo nadarjenost, ga je podučeval. Do 15. leta mu je bil ta redovnik edini učitelj. — Deček pa je kmalu dosegel učenika. Redovnik je imel v glavnem mestu dve bogati sestrji, kateri ste dečku obljubili podporo, dobili ste mu mesto v zavodu, s katerim je bil združen licej ali gimnazij.

Po dolgi nevarni poti čez gorske prelaze, peš in na muli, dospel je mladenič v Kito. V zavodu, kjer je stanovalo blizu 300 dečkov med 12. in 18. letom, so ga profesorji tako cenili, da so ga kmalu odločili prefektom ali nadzor-nikom čez součence. Resen mladenec je z vso strogostjo brzdal razposajene di-jake. V igri je bil vesel družabnik, pri resnem učenju pa neizprosiv nadzornik. Že tukaj je pokazal svojo zmožnost v

vladanju. Tovariši so ga ljubili in spoštovali, pa tudi se ga bali. Sinovi prvih družin so mu bili prijatelji.

Državni stipendij mu je pripomogel do višjih nauk na univerzi, toda s pogojem, da se uči filozofije, ob enem pa tudi podučuje jezikoslovje. Trudil se je noč in dan; oblečen se je večkrat vlegel še le popolnoci, ter ob treh že zopet ustal k učenju. Učil se je raznih predmetov: matematike, fizike, kemije, filozofije, zgodovine, slovstva, jezikov starih in modernih. Poznal je le tri poti, v cerkev, v šolo in domov. On se ni učil za preskušnjo, ampak za življenje. Kako resno mu je bilo do učenja, pričadogodek pri javni preskušnji. Profesor zastavi težavno prašanje, katerega ne more nihče rešiti. „Gospod profesor se je zmotil“, zakliče nekdo. „Jaz se ne motim“, odgovori profesor. „Oprostite, gospod“, nadaljuje Moreno, „Vi se motite; ako dovolite, vam dokazem“. Med pritrjevanjem poslušalcev razloži Moreno celo stvar tako jasno, da ga vsi profesorji pohvalijo.

Vedoželjnost ga je gnala nekoč, da je šel s tovarišem in Indijancem kaži-

potom preiskovat ognjenik Pičinča (Pi-chincha). Med vprav peklenjskim vriščem in dimom ki je prihajal iz razpoklin ognjenika, je šel Moreno 415 metrov globoko v žrelo.

Pri svojem učenju Moreno ni zanemarjal pobožnosti, in to ga je navdahnilo, da bi se posvetil duhovstvu. Škof, kateremu se je predstavil, je odobril njegove namere, ter mu podelil štiri nižje redove. Pa Bog ga je hotel imeti med svetom. V svetno družbo ni rad zahajal, ker ga je to motilo v učenju. Vendar so ga radi njegove učene zgovornosti in olikanega vedenja klicali med izbrano mestno družbo. Odločnemu mladeniču se je zdelo nevarno, da se družbi preveč ne uda in vsled tega ne začne zanemarjati dolžnosti. Zato sklene popolnoma se odtegniti vsem povabilom. Kaj stori! Gre k brivcu, ter si da glavo obriše, kakor menih, z ozkim vencem lasi. Dokler se mu ni glava zarasla, ni mogel v družbo, da bi se mu ne posme-hovali. Med tem se je popolnoma znebil nagnenja do takih družb. Na ta izvan-redni način je pokazal, da zna samemu sebi gospodariti. (Dalje pride.)

LISTEK.

Gabrijel Garcia Moreno.

(Životopis katoliškega politika.)

Visoko čislam učenjaka, ki nam preganja temo zmot, a bolj še cenim postojnika, ki ve in hodi pravo pot.

S. Gregorčič.

(Dalje.)

Gabrijel je bil v mladosti zelo boječ. Posebno se je bal groma in treska. Neka dne, ko je posebno grozovito treskalo, se Gabrijel skriva. Oče ga poišče, ter ga pelje iz hiše na plano. V groznem naliču in tresku je moral otrok ostati zunaj. Ko je nevihta ponehala, je smel Gabrijel v hišo. Strah je bil premagan. Nekoč je v isti hiši umrl očetov prijatelj. Deček se je silno bal. Oče pelje strahopetnega dečka v sobo, kjer je ležal mrlič. Deček ne more zatajiti strahu. Po večerni molitvi oče ugasne luč, ter ukaže Gabrijelu, naj gre sam v mrliško sobo in prižge sveče ob svetilnici poleg mrlja. Sodnemletni deček uboga trepetajoč. Strah je bil za vedno premagan. Pri vsaki priliki je oče skrbel, da je sinu vcepil ono

In pri vsem tem, nadaljuje Lueger, zatrjujejo ti ljudje, da hočejo v parlamentu resno in uspešno delovati. Lueger je za to, da se drugonarodni poslanci nauče nemščine (ploskanje med Nemci); ne spada pa nikakor k onim, ki smatrajo Čeha za manjvreden narod od Nemcev. Dr. Šušteršič in dr. Ivčević prvi v imenu „Slov. centra“, drugi v imenu hrv. slov. kluba se pridružujeta Čehom in zahtevata, da se nemške interpelacije v izvirniku čitajo, in tudi zabeležujejo.

22. t. m. je seja poslanske zbornice bila prilično mirna. Čitale so se nekatere interpelacije, stavljene seveda v nemškem jeziku. Čehi so vprašali predsednika, zakaj se niso čitale vse interpelacije, katere so bile oglašene za današnjo sejo. Predsednik je odgovoril, da se ni moglo to zaradi tega zgoditi, ker se niso mogle tako hitro prevesti na nemški jezik.

Potem so pa prišli na dnevni red nujni predlogi. Prvi je bil oni poslanca Bianchini-ja glede odprave vinske klavzule, pa nujnost se je odklonila tako za ta predlog, kakor tudi za vse druge predloge, ki so bili na dnevnem redu te seje. Na to je zaključil predsednik sejo ter naznanil drugo dne 26. t. m. Poslanec Pechka pa je predlagal, naj bode prihodnja seja 23. t. m., kateri predlog se je tudi sprejel s 145 glasovi proti 110.

Dne 23. t. m. se je pa v poslanski zbornici pripetilo nekaj, kar bi morali smatrati za nemogoče v parlamentu kulturne države. V tej seji je stavljen nemški radikalec Eisenkolb Wolfove vrste skandalozno interpelacijo dotikajočo se naše katoliške duhovščine. Povod tej interpelaciji je bila neka brošura, izšla v Lipskem v Nemčiji, ki pa je bila konfiscirana v Avstriji in v kateri brošuri se podtika katoliški duhovščini najostudnejše stvari o zlorabi spovednice itd.

Radikalni Nemci so zahtevali, da se čita to interpelacijo v javni seji, a predsednik je odredil, da se jo čita v tajni seji, v kateri so poslanci dr. Kathrein, grof Dzieduszycki, baron Morsey, Conci, dr. Šušteršič, Ploj, Hruban, Schwegel in Scheicher dali izraza skrajnemu ogorčenju nad toliko nemoralnostjo „vsenemških“ poslancev, zlasti Eisenkolba, ki je hotel k interpelaciji še posebej navajati nekib „slučaje“ podobnih onim v lipski brošuri.

Dr. Šušteršič je dejal, da tak način boja, ki ga rabijo v svoje politične namene „vsenemci“, je nizek in podel, ker se duhovski stan, kateremu ni dovoljeno govoriti o stvarih na spovednici, ne more braniti. S takimi stvarmi se ubija v ljudstvu najsvetejši čut.

Temu je pritrdil tudi člen „Hrvatsko-slovenskega kluba“ dvorni svetnik Ploj, ki je zaključil svoj govor ogorčenimi besedami: „Proti takim napadom se bomo odbojevali, dokler je še kaplje krvi v nas!“

Med to razpravo je tulil nemški Wolf vedno vmes svoj „Proč od Rima!“

Kakor rečeno, ta interpelacija je bila sicer v tajni seji predčitana, ali zbornica je sklenila, da se ista ne zabeleži v stenografski zapisnik.

V torek dne 26. t. m. je bila zopet seja.

V Španiji so nastali veliki nemiri. Nahujskano ljudstvo napada cerkve in samostane, vse orožništvo je na nogah, ter rabi na mnogih krajih orožje. V Madridu in Valenciji je razglašeno obsešno stanje. Urok nemirom je baje neka drama „Elektra“, katero so igrali v nekem madridskem gledališču in s katero dramo se je hotel avtor narediti popularnega s tem, da je v njej napadal duhovščino. Pravi urok pa je skoraj resnično le dejstvo, ker se je vršila poroka princezinje asturske s princem Karlom Bourbonom, katerej zvezi z vsemi močmi nasprotujejo zidoliberalci, pravi provzročitelji nemirov.

O vojni na Kitajskem se že dolgo ni čulo nič posebnega, to pa radi tega, ker se ni zadnji čas skoro ničesar zgodilo, kajti tudi na Kitajskem vlada letos huda zima. Največ zimskega časa je minulo ob pogajanjih za mir pri gorki peči med zastopniki vseh in kitajsko vlado in pa o tem, kako naj se kaznuje provzročitelji nemirov. Toda v vsem tem se še ni prav ničesar zgodilo, ker velesile imajo svoje vojaštvo še vedno na kitajski zemlji in kitajski principi hodijo še vedno okrog veseli in zdravi. Kitajski dvor je z vsem zadovoljen, kar velevali zahtevajo, vključ temu pa se še ni izvršilo

ničesar, niti določiti ne morejo, ali naj se „obsojene“ cesarske prince in razne generale kitajske postreli ali obesi.

Vojna v južni Afriki. — To, kar nenasičeni Angleži v zadnjem času trosijo med svet, presega že vse meje, to so že laži, katere silijo samo še na smeh. Zdaj so raztrosili — sicer že preklicano — vest, da je Dewet obkoljen od 10.000 angleških vojakov, ter da se ne more več izogniti zajetju. Sam lord Kitchener da mu je za petami z generalom Hamiltonom.

Ob enem razširjajo vest, da so Angleži pri neki priliki vzeli Burom okoli 100 tisoč patron, 100 konj in veliko živil, itd., da so streljali nanje iz oklopnega vlaka ter da general French žene Bure pred seboj kakor živino. Kakor rečeno, so vse te vesti grdo izmišljene, ker resnično je vse le nasprotno. Angleži ta hip niti ne vedo, kje se Dewet nahaja ter da najbrže pripravljajo njim kako nevarno past.

Novice.

Pastirski list tržaškega škofa o unijatstvu. Mej drugim čitamo v letošnjem tržaškem pastirskem listu odlomek, ki govori o gonji za unijatstvo. Milostivi škof tržaški pravi: „Dolžnost moja je, da Vas opozorim na nevarnost, ki se je pojavila v najnovejšem času. Nahajajo se ljudje, ki iz uzrokov vse drugo nego verskih nagovarjajo z besedo in v pismu vernike na prehod v drugi obred trdeči, da ostanejo prav tako v katoliški cerkvi z isto vero in z istimi svetimi zakramenti.“

Res je, da imamo v katoliški cerkvi raznih obredov: latinskega, grškega, rusinskega, armenskega in drugih. Vsi ti obredi so katoliški, in verniki, kateri se jih poslužujejo, so sinovi ene in iste matere, sv. katoliške cerkve, pod vidnim poglavarjem rimskim papežem.

Toda sv. cerkev želi, da vsi verniki ostanejo za vedno v svojem obredu. Tako je pisal in zapovedal že Benedikt XIV. v svojej okrožnici od dne 24. dec. 1743 narodom na vshodu, a slavno vladajoči papež Lev XIII. v okrožnici od 30. novembra 1894 iz spoštovanja do vshodnih cerkev zabranjuje jim prehod v drugi obred.

Tak prehod je navadno zelo nevarno, ker ako človek pride do tega, da se ne zmeni za dolžno spoštovanje in pokorščino do sv. cerkve in njenega poglavarja, je potem v nevarnosti, da izgubi tudi vero. Prosimo torej dobrega Boga, da nas varuje te nevarnosti in nam pride na pomoč, da ostanemo edini v veri in ljubezni, vedno zvesti onemu obredu, v katerem smo bili krščeni in vzgojeni, v katerem hočemo živeti in umreti.

Te besede naj premislijo gospodje okolo „Edinosti“ in naj nehajo netili prepirl!

Konfuznim gospodom okolo tržaške „Edinosti“. — „Edinost“ piše, da smo v člankih „Napeljevanje v staroverski obred“ nagromadili toliko lažij, da jih niso gospodje še nikjer toliko čitali. Potolažite se! Majhen je vaš članček v št. 45. proti „Prim. Listu“, pa laži je v njem toliko, kolikor je vrst. Naštejmo samo nekatere:

1. Naslov člančiču je: „Katoliška „Edinost“ proti krivoverskemu „Pr. Listu“.“

Prva laž! Mi smo vam z nepobitnimi dokazi dokazali, da „Edinost“ ni katoliška, ker je hujskala ljudstvo za pravoslavje in jasno izpovedala za Podgornikom v št. 18. t. l. svojo starovero.

2. V člančiču čitamo: „Primorski List“ je napadel sveto slovensko unijatsko cerkev.“

Druga laž! Mi smo napadli le tržaške staroverske hujške in smo klicali: „Proč s pravoslavjem oskrunjene roke od svete katoliške cerkve, bodisi latinske, bodisi unijatske!“

3. Člančič pravi dalje: „Vi ste imenovali unijatske obrede staroverske.“ Tretja laž! Mi smo pisali, da unijatski obred je lep krščanski obred, a ne grško-naroden.

4. Člančič pravi, „da je Ciril-Metodijsko cerkev znašel papež Hadrijan.“

Čerta laž! Ciril-Metodijsko cerkev je znašel Podgornik, tržaški učenik. Papež Hadrijan je poznal le katoliško cerkev in katoliško vero, katero sta sv. Ciril in Metod oznanjevala in širila.

5. Pišete, da smo s svojimi članki napadli „narodne svetinje“.

Peta laž. To laž priznavate v članku sami, ker nas celo dolžite, da zahtevamo pri cerkvenih obredih moderno slovenščino!

Itđ., itđ., itđ.

Res, toliko zavijanj, toliko lažij in obrekovanj, kakor v tem članku, je redko kje najti!

Obžalovanja in obsodbe vredno je, da se s takimi lažmi in konfuznostimi bega pošteno tržaško ljudstvo. Kje so voditelji, da kaj takega dopuste?

Poštenim Rimanjem kličemo ponovno:

Bodite pametni! Ostanite zvesti veri in obredu svojih očetov! Brezverci vas napeljujejo k novemu obredu, ker bi vam radi vzeli sv. vero katoliško. Postavite se možko v bran! Bodite pokorni in udani svojemu škofu v Trstu, kakor so bili vaši očetje. Stoletja in stoletja so živeli vaši predniki v tem obredu in so vam ohranili narodnost slovensko. Posnemajte jih! Sv. Oče Leo XIII. ni dovolil prestopa k unijatskemu obredu! Vse, kar so pisali časopisi in raznašali nekateri podpihivalci o papeževem dovoljenju, je zlagano

Rimljanje. — Poročajo nam, da je v letu 1900. zahajal v Rimljanje le en iztis „Rodoljub“, po novem letu pa jih zahaja kar sedem iztisov. Tudi „Slov. Narod“ ne izostaja. Razume se samo na sebi, da je tudi nekaj „Edinosti“.

Da ne morejo ti časopisi dobrega roditi med ljudstvom, je umevno. „Slovenskemu Narodu“ je rimski papež „izvrzek človeštva“. „Rodoljub“ je istih načel. „Edinost“ pa se vnema za pravoslavje.

Upamo, da bo pošteno rimljanjsko ljudstvo spoznalo svoje sovražnike, ter se jih v kratkem otreslo!

V cerkvi sv. Ignacija v Gorici bo vsako nedeljo ob 2½ uri pop. krščanski nauk v slovenskem jeziku. S tem je ustrezno nujni potrebi goriških Slovencev. Tako je po 50 letih zopet vplel slovenski krščanski nauk v goriški farni cerkvi.

Nagla smrt. Franc Gvardijančič, posestnik v Rihembergu, je pripeljal dne 26. t. m. vino na goriško postajo. Šel je s tovariši v krčmo blizu postaje. Kmalu ustane ter reče, da gre pogledat k živini. Zunaj pa ga je prešla slabost in je nenadoma umrl. Tovariši so ga našli mrtev na dvorišču. — Nagle in nepredvidene smrti reši nas, o Gospod! Svetila mu večna luč!

Ivan Bednarik, knjigovez v Gorici, v Gosposki ulici št. 7., je odprl novo knjigovoznico, katero je vkupil od g. Jeretiča. Opozorjamo sl. občinstvo, da je ta knjigovoznica edina slovenska v Gorici. Knjigovoznica je prva in največja slovenska knjigovoznica na Primorskem. Priporočamo jo prav toplo. Čč. gg. duhovnikom ponuja znižane cene po pogodbi, za vezilo molitvenikov in knjig družbe sv. Mohorja, ako se naravnost nanj obrnejo in mu večje število dopošljejo.

Aretiranje g. kurata Ferjančiča v Gočah. — Dne 7. t. m. se je razveselil ves generalni štab liberalcev, ker je dal preiskovalni sodnik Kremžar aretirati g. kurata Ferjančiča. To se je zgodilo ob 10. uri po noči. Vzrok aretiranju je bil, ker so ga liberalci zatožili, da je pri pridigi skušal na priče vplivati, da bi pri sodnji ne pričale zoper njega. Koliko je g. Ferjančič kriv ali nekriv, nečemo mi preiskovati, o tem bo sodila sodnja. Navesti hočemo le gola fakta, ki so se godila dne 11. t. m., ko je bil g. Ferjančič izpuščen iz zaporu, katera so veselje liberalcev spremenila v največjo žalost.

V preiskovalnem zaporu v Vipavi je bil g. Ferjančič 5 dni. Njegovi župljani so med tem jokali in žalovali in enako prvim kristijanom molili za svojega zaprtega dušnega pastirja: vsako jutro in vsak večer so prihiti ljudje iz Manč, Lož in Goč v goško cerkev in so zanj molili sv. rožni venec; te dni je bila cerkev natlačena pobožnih molivcev kot ob nedeljah. Posebno so pokazali svojo ljubezen do g. kurata v nedeljo, dne 10. t. m. ko je g. dekan Mat. Erjavec prišel maševat na Goče. V uvodu pridige je v par besedah pojasnil vzrok svojega prihoda, a je moral pretrgati svoj govor za celo četrt ure; zakaj vsi, žene in moške, stari in mladi so na ves glas jokali in žalovali zavoljo aretiranja gospoda.

V ponedeljek, dne 11. t. m. proti večeru so izpustili g. kurata iz ječe.

Njegov odhod iz Vipave že isti večer je bil pravi triumf. Večinoma vse hiše od Hriba do konca trga so bile razsvetljene, raz nekaterih so vihrale zastave. Pred hišami je stalo nešteto ljudi, pričakujoč trenutka, da vidijo in pozdravijo ljubljene g. kurata, ki je šel peš do mitnice. Ves čas pešpoti so ga spremljali ljudje, katerim so se vedno novi pridruževali, tako, da se je kmalu zbrala skupaj ogromna množica. Ljubeznjiv je bil prizor pred mostom: Stal je tam trop šolskih otrok, z lučicami v rokah, ki so g. Ferjančiču navdušeno vpili „Živijo“ in ga spremljali, dokler se ni odpeljal. Nehote nam je prišel v spomin dogodek, ko so otroci ob slovesnem sprevodu Jezusovem vpili, rekoč: Hozana sinu Davidovemu. — Navdušenost med ljudstvom je bila velikanska. Gromoviti „živijo“-klici g. kuratu so se razlegali po trgu. Neka žena je prihitela, ko je šel mimo, z lučjo na cesti in je padla na kolena iz globokega spoštovanja do njega. Navdušenje pa je priklopelo do vrhunca, ko se je g. kurat obrnil proti zbrani množici in izpregovoril nekaj navdušenih besed. Ko se je vsedel na voz, zaorila je še enkrat zbrana množica „Živijo“ za odhajajočim in se razšla vsa srečna in vesela. Kres pa, katerega so vipavski mladeniči zažgali nad „Lipico“ njemu v čast, je pričal vsi dolini, kako gorko bije srce naše za g. kurata.

Novica, da je g. kurat izpuščen iz zaporu, se je hitro raznesla po Mančah, Ložah in Gočah. Ko se pripelje gosp. Ferjančič do Manč, vidi pred seboj zbrane vse svoje župljane s prižganimi svečicami v rokah, solzeče se samega veselja, da imajo zopet med seboj svojega vnetega dušnega pastirja; spremljali so ga vsi do njegove rojstne hiše na Gočah. Gočani, razven kakih treh liberalcev, so razsvetlili svoje hiše; zvonik bil je ves v lučicah; pritrkovalo se je ves čas med sprevedom: streljanje pa je bilo čuti do 11. ure.

Ta dogodek je liberalce na Vipavskem popolnoma porazil. „Narod“ in „Soča“ sta našla, česar sta iskala.

„Narod“ in „Rodoljub“ sta prej neprenehoma blatila g. sodnika Polenška, ki je pošten sodnik. Dosegla sta, da se mu je odvzela preiskava ter izročila g. Kremžarju, ki je dal g. Ferjančiča aretirati. O postopanju g. Kremžarja bodo sodili drugi, mi hočemo le konstatirati, da sta „Narod“ in „Rodoljub“ pri tem aretiranju doživela velik poraz! Isto velja tudi o „Soči“, ki je duhovnike imenovala hudodelce in tolovaje!

Volitve novih cestnih odborov.

— V Kanalu se je zbralo na volišču 61 volivcev, kateri so po dogovoru razdelili izvoljence tako, da so v cestnem odboru zastopane razne okrajne strani. Izvoljeni so odbornikom: Konjedic And., župan deskelski z 51 glasovi, Testen Jozef, župan kalski z 51 glasovi, Zega Miha, župan kanalski z 51 glasovi, Lovišček Luka, župan ajbski z 51 glasovi, Stanič Valentin, župan batovski z 47 glasovi, Žbogar Jakob, župan na Banjšicah z 37 glasovi, Medvešček Franc, župan anhovski z 36 glasovi; namestnik: Cvetrežnik Andrej, podžupan v Avčah z 51 glasovi, Winkler Blaž, podžupan lokovski z 51 glasovi, Perše Alojzij, župan ročinjski z 36 glasovi. Kot največji davkoplačevalec ima pravico vstopiti v cestni odbor g. Franc Malnič v Kanalu.

V Cerknem so izvoljeni odbornikom: Andrej Rejec, župan Šebreljski, Janez Svetičič, podžupan v Jagerščah, Janez Laharnar, podžupan na Št. Viški gori, Jakob Pirih, posestnik na Št. Viški gori, Anton Kosmač, župan v Cerknem, Ivan Mavri, podžupan v Orehku, Jakob Jereb, podžupan v Otaležu; namestnik: Tomaž Valentincič, podžupan v Zakojci, Miha Drine v Gor. Novakah in Andrej Koba v Cerknem. Kot največji davkoplačevalec je oglašen g. Vekoslav Ravnikar, veleposestnik v Cerknem.

Iz Bovca nam pišejo: 24. febr. Po veliki maši nas je občinski obhodnik iznenadil. Razglasil je namreč izid volitve tukajšnjega cestnega odbora, ki so se vršile 23. t. m. in na katerih so bili izvoljeni sledeči možje: g. Matija Jonko, krčmar, g. Martin Černuta, krčmar, g. Andrej Kutin, krčmar, g. Andrej Mrakič, krčmar, g. Franc Ostan, krčmar, g. Alojzij Žagar, krčmar, g. Andrej Flajs, krčmar. Namestniki: g. Jozef Žagar, krčmar, g. Jozef Bergine, krčmar. — „Paj ni to fletno?“ vzkliknil je nek stari možak pod Lipo.

Volitve cestnega odbora za kobarški okraj. — Sodnijski okraj kobarški je dobil letos svoj poseben cestni odbor, in 16. t. m. se je vršila volitev sedmih mož v ta zastop. Pri tej volitvi imamo beležiti dejstvo, da so okoličanski možje napovedali odpor kobarškim centralistom. Kakor povsod, tako so tudi tukaj hoteli nositi zvonce kobarški naprednjaki in si prisvojiti v tem zastopu večino. Ali veljaki iz okolice so stopili na lastne noge in volili po lastnem programu. Nič ni pomagalo slepilno upitje kobarških prvakov, da imajo oni že večino; okoličanski možje so vstrajali pri svojih kandidatih in z njimi tudi prodrli. Samo iz libušenskega županstva so sedli podrepniki kobarških mogotcev tem poslednjim na limanice in v plačilo za to so ostali — brez zastopnika v cestnem odboru. Pač hudo maščevanje! Za Kobaridom največje županstvo nima zastopnika v cestnem odboru! — Opravičeno je v tem okraju ogorčenje ljudstva nad svojimi možni-volilci, ki so tako sramotno podlegli zmedam kobarških spletkarjev. Čim dalje bolj se povsod javlja klic: Otresimo se upliva kobarških naprednih strahovalcev!

V cestni odbor so izvoljeni: gg. Urbančič in Juretič iz Kobarida (poslednji je izvoljen z enim glasom večine po ožji volitvi z g. Ivanom Miklavčičem, ki je samega sebe volil), gg. župani iz Drežnice, Iderskega, Livka, Kreda, Sedla in Breginja.

Ljudstvo obrača hrbet „Sočini“ stranki. Tako nas zagotavljajo poročila iz raznih krajev naše dežele. Se mora pač gabit vsakemu poštenemu človeku tako divje in steklo početje, katero upri-zorja proti katoliški stranki liberalna „Soča“. Iz marsikaterega kraja roma črni „Primorec“ in umazana „Soča“ nazaj v Gabrščekovo tiskarno. Nasprotno pa je od novega leta naš „Primorski List“ pridobil si nad 500 novih naročnikov. — So mišljeniki, širite mej ljudstvo vedno bolj „Primorski List“!

Iz Svetega pri Komnu. V št. 14. „Gorice“ pravi g. nadučitelj Leban, da hodi vsaki dan občinski sluga na pošto po „Slovenski Narod“ in ga nosi našemu krčmarju.

Resnici na ljubo povemo, da hodi občinski sluga le trikrat na teden na pošto v Komen.

Dalje pravi g. nadučitelj, da je krčmar vzel na dražbi v bralnem društvu „Slovenski Narod“.

Resnici na ljubo povemo, da ga je vzel g. nadučitelj sam, ali zase, ali za krčmarja, to vesta ona dva. Gotovo pa je, da ga g. nadučitelj prvi čita, potem pa ga nese ali pošlje g. Ivanu Dellaschiava, krčmarju v Svetem.

Prosimo g. krčmarja, ker se kaže poštenega moža, naj bi ne imel več tega umazanega perila v svoji krčmi mladini na razpolago.

Volčjigrad. V 8. št. „Primorca“ se je zopet oglašil dopisnik iz Volčjegrada ali bolje iz „Rumenega grada“. Pravi, da so bili vsi udje komisije nasprotni naši šoli, pa se ne spominja, da nas je bilo več ko 50 navzočih, ki smo dobro slišali, da je bil g. nadzornik za nas. Gosp. nadzornik je rekel komisiji, da bi imeli otroci z ustanovitvijo šole mnogo telesne olajšave. Na to pa je g. Leban rekel, da bi pa duševno zaostali, kar pa ni nikakor res! Da je bil g. nadzornik za nas, dokazuje tudi to, da smo šli po končanem zapisniku gledat tri poslopja, ki bi bila primerna za šolo. Ko bi bili vsi udje komisije nasprotni, bi ne bilo treba te procesije.

Od Komenske cerkve do naše je okoli 3 km., toraj tje in sem okoli 6 km. in ne 4 km., kakor pravi dopisnik.

Mi imamo nad 80 za šolo godnih otrok in porednjak je tisti, ki bi ugovarjal, da ni potrebna. Mnogo je otrok, ki radi daljave ne morejo redno hoditi v šolo. V velikem mrazu in slabem vremenu je otrokom sploh nemogoče hoditi v šolo. Da ni v dušnem oziru za otroke koristno, da se potikajo po dolgih potéh, je pač vsakemu učitelju znano. Z domačo šolo bi bilo torej v telesnem in dušnem oziru za otroke boljše.

Toliko g. dopisniku iz „Rumenega grada“ v odgovor!

Kojško, dne 25. februarja. „Soča“ z dne 14. t. m. pripoveduje svojim čitateljem, da smo pri zadnji volitvi volilnih mož zmagali, ker smo dolžnikom posojilnice žugali z odpovedjo denarja, in da smo isto ponavljali pred dr. Tumovim shodom. Potem pa roti vse žive ljudi,

da naj se izogibajo klerikalnih posojilnic, kajti gorje človeku, ki se pri njih zadolži.

Koliko resnice je v teh besedah, naj svet izve. Dva odbornika tukajšne „Hran. in pos.“ sta zaupna moža „narodno-napredne“ stranke. Da nista ona dva nobenemu dolžniku žugala, menim, da g. Gab. nedvomi. Eden odbornik prebiva od avgusta pretečenega leta v Gorici. On tudi ni žugal. Vsem tistim, katerim sem pa jaz žugal z odpovedjo, plačam ves dolg pri posojilnici, ako mi zamorejo dokazati kaj takega.

Ostanejo še trije gg. odborniki. Da ni tudi izmed teh treh gospodov nobeden žugal dolžnikom, sem popolnoma prepričan.

Nekateri dolžniki so pozabljeni; morali bi jih opozoriti na njih dolžnost do posojilnice. Pa nadeš nismo tega storili, da bi nam ne očitali, da jih tirjamo, ker se hočemo maščevati.

Zdi se, da nas gg. pri „Soči“ sodijo po sebi. Vrnivši se od dr. Tum. shoda, komaj stopim čez prag, že pride za menoj dolžnik „Ljudske pos.“ v Gorici, ter mi pravi, da se mu je žugalo z odpovedjo denarja, ker „držite z unimi“. Potolažil sem ga, rekoč: Saj denarja ne manjka; ga dobita pa drugod. Nikar se jih ne bojte. Ali držite z nami ali z njimi, je vse eno; enega vinarja vam na dolgu ne pustijo.

Gospodarjev „Ljudske pos.“ v Gorici ne bomo posnemali. Vsakemu potrebnemu prosilecu bomo tudi v bodoče radi pomagali, naj bo naš ali vaš. Če se pa hočejo vaši izogniti naše posojilnice, nimamo nič zoper to. Kako resnicoljubna je „Soča“, lahko iz tega vsakdo spozna.

F. M.

Iz Kanala. Pišejo nam: Oni zvon, o katerem se je toliko dopisovalo na svojem mestu, imamo že in vstreza tudi prav dobro svojemu namenu. Uro so hoteli izročiti v popravo v tukajšnemu urarju. Toda v starašinski seji dne 20. t. m. so sklenili, da kupijo novo uro za 1000 K, ako bo cerkev prispevala s polovico ali vsaj tretjino stroškov. Staro uro hočejo prodati dotičnemu urarju, ki je mnenja, da se ura lahko še prav dobro popravi. Urar je tudi pripravljen garantirati popravo za pet let. Kanalci naj stvar premislijo, da ne bodo z novo uro še bolj nezadovoljni, kakor s staro. Stare ure so navadno dobre ure.

V isti starašinski seji se je razpravljalo tudi o organistovi plači. Veseli nas, da so gg. starašini spoznali namene nekaterih ljudi. Dva meseca ni bilo v cerkvi orgljanja. Hvala Bogu, zdaj se je stvar uredila*).

Iz Cerkna. Mraz je pri nas, da komaj dišemo. Že stari ljudje ne pomnijo take mrzle zime. Po 12' R je vsak dan, pa včasih tudi po 15 do 19. Vsled tega mraza tudi otroci tu pa tam bolehalo. Oteče jim grlo in otoku se navadno pridruži še glavobol. Pa vendar ni tu takih il kot so bile v Novakih. Tam gori je obiskala škrlatica mnogo hiš in zahtevala tudi mnogo žrtev ne samo med otroci ampak tudi pri bolj doraslih.

V pondeljek nas je zapustil dose-danji tukajšnji poštar in veleposesnik gosp. Ravnikar Vekoslav, ki je bil vsled prošnje premeščen kot poštar v Ljubljano. Tukaj je vrlo sodeloval pri koristnih naših zadrugah „mlekarnici in posojilnici“, bil je tudi ud „Nar. Čitalnice“ in sploh za naš kraj zmožna moč. Pošta je sedaj tu razpisana, oglašilo se je baje vže 18 prosilcev. „Nar. Čitalnica“ je priredila v nedeljo 17. febr. predpustno veselico, pri kateri se je igrala Krekova igra „Pravica se je skazala“. Igra je sama na sebi prav za pust obeljena z mnogimi dovtipi. Tudi igralci so še dovolj dobro vršili svoje naloge. Posebno je ugajal Kruljec. Pred in po igri se je vrstilo petje, ki se je tudi dobro obneslo, dasi je mnogo mladih še ne izurjenih močij posebno med pevskami.

Kostnjak. Na Vojšćici našli so pri prekopavanju njive dobro ohranjen kostnjak v globočini enega metra. Zraven glave bil je lonec navzdol obrnjen, namesto zaželenega denarja in „šaca“, poln zemlje. Tik glave ležala so velika srebrna uhana. Soditi je, da je bil kostnjak ženskega spola.

Strašen mraz bil je zopet pretekli teden po Krasu. Zemlja je zamrznila na globoko. Delo vstavljeno. Ljudje so v skrbeh za trte. Zaslužka nič.

*) V zadnjem dopisu iz Kanala smo pisali, da so se okvirji za cerkevna okna plačali g. cerkveniku po 85 gl., plačali pa so se po 72 gl., kar s tem popravljamo.

Z Št. Viške gore. — „Soča“ piše v št. 29., da se je prikazal v tej občini medved. Mi pa smo te dni dobili poročilo, da se je prikazalo tam gori več medvedov. Prestrašeno ljudstvo jih imenuje liberalce. Posebno v Zakrajih je star kosmatinec. Zaradi napadanja ljudi je moral teči že dvakrat v luknjo. — Medvede zebo v gozdu, pa se bližajo hišam.

O plačevanju davka na poštah. Po posameznih okrajih je c. kr. davčni urad samo jeden in torej pot do davkarnice marsikomu precej dolga. Pač pa imamo poštni urad brez malega skoro v vsakej župniji. Do pošte torej nimamo predaleč. In če hočeš plačati daco ali desetek ali kakoršen si hodi davek v davkarnico, ni treba denarja nositi v davkarnico. Da si prihraniš pot in čas, lahko na vsakej pošti kupiš za vplačevanje davka pripravljen listek, po 7 helarjev komad. Na listku je tiskan primeren poduk. To preberi doma. Potem pa na tisti listek napiši, kar je treba, t. j. ime davkoplačevalca, davčnega urada, znesek, vse, kakor pač že oko kaže. Tako popisani listek in denar odnesi ali pošli na katero si bodi pošto. Na pošti bodo košček lista odtrgali in ti ga dali v roke potem, ko je uradnik se bil podpisal in pritisnil poštni pečat. Drugi del lista in denar bo pridržala pošta. Čez nekoliko dni boš iz davkarnice skoz pošto dobil naznanilo, ki pravi, da so tvoje vplačilo zapisali v davkarnično knjigo. To naznanilo si, če hočeš, vloži v davčno knjižico.

Tudi če, recimo, prideš v davkarnico, pa ondi vidiš polno sobo ljudi, da ti ne bode treba čakati, idi na pošto, kupi listek, popiši ga in z denarjem vred izroči poštnemu uradniku. Vsa „komedija“ stane borih 7 helarjev, za kakoršno si bodi pošiljatev denarja finančnim blagajnicam in davkarnicam.

Razglas. — Deželni odbor goriški razpisuje denarne podpore, bodisi občasne (perijodične), bodisi enkratne, katere podeli iz dohodkov zaloga prevzvišenega deželnega glavarja grofa Franca Coroninija za obnemogle delavce, ustanovljene v spomin na zaroko prejasne nadvojvodinje Marije Valerije.

Za podporo se smejo oglasiti delavci in delavke, ki so pristojni v kateri občini poknežene grofovine goriško-gradiške ter so postali trajno nesposobni za delo; v prvi vrsti pa se bode ozir imelo na potrebne med istimi, ki so svoje moči obrabili samo pri podjetjih velike ali male obrti ali pa pri kmetijskih podjetjih.

Prošnje je dati do 31. marca 1901 v pisarnici dež. odbora in priložiti jim je:

1. spričevalo županijskega urada dotičnega kraja, potrjeno ali, če treba, dopolnjeno po županstvu pristojnostne občine, — v katerem spričevalu je vestno popisana starost, stan družine, preživela prosilčeva, kako se je bavil z obrti in kakšno je njegovo нравno zadržanje.

2. zdravniško spričevalo potrjujoče prosilčevu bolehalosti ali pohabljenosti, ki zakrivlja njegovo nesposobnost za delo.

Če se poizve, da je kaj krivega v dokazilih, na katera se je oprl podpiranec, ali pa če neha njegova bolehalost, ustavi se takoj podpora.

Koroške vesti. Pri občinski volitvi v V o v b r a h ob najsevernejši slovenski meji je po velikanski borbi zmagala slovenska stranka v vseh treh razredih. — Umrl je na Rebrci na Koroškem komendant Matej Servicelj, ki je bil uzoren duhovnik in delaven ter požrtvovalen rodoljub. Svetila mu večna luč!

Štajerske vesti. Najlepše sadje na pariški razstavi je bilo štajersko. Prvih petero daril dobili so sadjarji štajerski, med njimi trije iz slov. dela dežele, namreč: Kmetijska zadruga Radvanje pri Mariboru, kmet. zadruga Zalec pri Celju in g. Vibmar v Ptuj.

Najdeno. — Nekdo je našel zlat prstan. Kdor ga je izgubil, naj se oglasi pri upravnistvu „Prim. Lista“.

Iz Prvačine. V izjavi, katero je prinesel zadnji „Prim. List“, je bilo čitati, da je bil izmed onih dveh Dornberzanov, ki sta napravila škandalozno opazko na pas „Prim. Lista“, tudi g. Budin, podžupan v Zalosčah. Dobili smo pa popravek, v katerem pravita gg. Franc Gregorič št. 28 in Vinko Tušar, mesar, da je ime Budin pristavil pisec izjave po svojem lastnem prepričanju. Včeraj nam je tudi pisec sam sporočil, da g. Budin ni kriv.

Zahvaljujemo se za popravek. Radovedni pa smo, kdo je bil drugi Dornberzan, zlasti ker se nas je še od tretje strani opozorilo, da je g. Budin so-kriv!

Socijalne drobtinice.

Iz Brd. (Konec) — V Brdih se redi še precej obilo živine. Večkrat se zgodi, da komu žival pogine. Ako se to zgodi ubogemu kolonu, izgubi glavno svoje imetje in prav težko si drugo kupi. Živino pa mora imeti, drugači ga „gospod“ hitro odslovi. Radi tega bi bilo dobro, ko bi se po županstvih osnovala živinorejska društva ali zavarovalna društva, da bi se vsaj v tem oziru pomagalo ubogemu kolonu.

S tem bodi končan ta naš dopis!

Nekateri mislijo, da smo s tem dopisom osramotili Brda, ker smo odkrili veliko uboštvo. To ni res! Briska deželica je prav bogata. Kam pa se steka njena bogatija? Njena bogatija se steka v žepe „gospodov“.

Da smo se mi, ubogi koloni, pritožili o našem revnem stanju, ni nobena sramota. Sramovali se niso gg. učitelji, sramovali se niso gg. uradniki, ko so se pritoževali o majhni plači! Zakaj bi se sramovali mi? Vsem se zboljšuje, le nam ubogim kolonom se nasprotno godi. Vsako leto nas bolj obkladajo in obremenjujejo. Več brisških kolonov.

Več varčnosti! več varčnosti! Vse toži o slabih časih in o revni, vendar tu in tam ljudje ne kažejo reve, ker uganjali so pusta z vso zapravljujostjo. Kaj se je po nekaterih vaseh uganjalo, to presega vse meje. Plesarenje cele noči, pijančevanje in igranje nedeljo za nedeljo. Kam hitimo?! Ubogi narod! Zakaj smo tako zapravljivi in razkošni? To je največja napaka v pogin. Vasi, ki krčme niso poznale, imajo vejo na vsakem voglu. Sto prilik v zapravljanje, zato gre vse dol namesto gor. Z zapravljujostjo tudi poštenje, molitev in vera. — Ljudstvo, zdrami se!

Nek zdravnik pripoveduje to-le: Poklicali so me k bolniku. Povedali so, da je v nedeljo celi dan pil, in da so ga nezvestnega pripeljali domov. Otroci in prijatelji se niso za to zmenili. Ker še v pondeljek ni prišel k sebi, so poslali po me. Nisem ga mogel zbuditi, zato sem poslal tudi po duhovnika. Vse smo poskušali, otroci so ga klicali z najganljivejšimi besedami, tresli smo ga, pa zastonj, niti obraza ni nategnil. Meni šine v glavo dobra misel. Zaupijem mu na uho: „Oče Miha, ali ga hoče te kozarček?“ Besede so imele čudno moč. Umirajoči odpre oči, napne usta, nategne jezik, kakor bi hotel piti. Vtil sem vanj žlico sladke vode. Pa z nevoljnim glasom in jezno jo zopet da od sebe. Koj na to mu dam žlico vina. Obraz se mu od veselja raztegne, veselo kruljenje se mu izvije iz prsi, z očmi in ustmi je kazal, da želi še. Protistrupa ni bilo pri rokah. V pričo zdravnika in duhovnika je umrl v nezvesti. Pač žalostna smrt pijanca-samomorilca!

Naša društva.

Za „Alojzijevišče“: G. Andr. Miklavčič iz Iderskega 10 K, Neimenovani 5 K, N. N. 5 K, g. Iv. Mihelič, mizar v Bovecu, nabral v gostilni pri g. Jonku na svatbi g. Mih. Berginca, sedlarja v Bovecu 7 K; v Kamnjah zložili svatje na ženitnini pri „Gregcu“ 11 K 40 v, na ženitnini pri županu 15 K 60 v; polovico za Alojzijevišče, polovico za Šolski dom.

Hvala lepal Bog povrnil!

Vabilo k družbi sv. Mohorja. (Konec.)

3. „Umni kletar“. Spisal ga je g. učitelj A. Kosi. Opisuje jako dobro in temeljito umno kletarstvo. Na 8 polah dodanih je mnogo lepih podob, ki vsebino dobro pojasnujejo.

4. „Za srečo!“ V tej obširni povesti ki obsega 12 pol v obliki „Večernic“, nam slika marljivo naš pripovedovalec g. Fr. Malograjski življenje in trpljenje slovenskih izseljencev. Povest bo zanimala vse bralce.

5. „Slovenskih večernic“ 53. zvezek obsega štiri lepe povesti, kratkočasno igro „Ne v dajmo se!“, temeljit pouk o novem dohodninskem davku, več pesmi itd.

6. „Koledar za l. 1902“ bo izšel v dosedanjih že priljubljeni obliki s kolkor mogoče raznovrstno, poučno in kratkočasno vsebino.

V Celovcu, dne 30. prosinca 1901. O b o r.

Za kratek čas.

Osel in tat. — Na starem trgu v Gorici so čakali ljudje na izid volitve za državni zbor. Tu seveda ni smelo manjkati „Sočnega“ nadzdravbarja. Bil je pa tudi priprosti kmetič iz okolice, ki je poslušaje hodil od skupine do skupine čakajočih radovednežev, da bi vjel na uho kaj o volitvi. Ko ga zapazi „Sočin“ nadzdravbar, se zadere nad njim: „Osel, kaj poslušas?“ Kmetič: „Če sem jaz osel, ste pa Vi tat!“ Nadzdravbar steče naglo po stražnika. Ko ta pride, vpraša kmetiča: „Zakaj ste rekli temu gospodu tat?“ Kmetič: „Rekel mi je osel, jaz pa vidim, da nimam oslovskih ušes; moral mi jih je on ukrasti, zato je tat“. Stražnik se srčno nasmeje in obrne. — Nadzdravbar jo je popihal!

Nabava slame. Ministerstvo je odredilo, da bo državni zbor zboroval do 22. marca. Ker pa je slama, katero tolčejo „narodno-poredni“ poslanci na Dunaju, skoraj pošla, naročeno je že, da se takoj nabavi več tisoč kvintalov slame. Opozarjamo posestnike, ki imajo obilo slame v svojih zalozah, na to lepo priložnost. Bolj natančne pogoje izvedo lahko pri čilem „trgovsko-obrtnem društvu“ v Gorici.

Izvrstna goriška vina

ima na prodaj

Kmetijska zadruga v St. Petru
(pri Gorici).

Priporoča ista tudi za maše č. gg. duhovnikom. Za pristnost se jamči.

Nova knjigoveznica,

preskrbljena po najnovejših zahtevah in z najnovejšimi pripravami

v Gorici,

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“
tik „Krojaške zadruge“.

Priporoča se preč. duhovščini za vezilo molitvenikov in knjig družbe sv. Mohorja, za prevzavo misalov; sl. krajnim šolskim svetom in učitelstvu za prevzavo šolskih knjžic in sploh za vsako delo, bodisi v popravilo ali na novo izdelanje, za kar zagotavlja trpežni izdelek in točno postrežbo po jako kulantnih cenah.

Vsa naročila naj se pošiljajo naravnost podpisane.

Rojakom v mestu in okolici se priporoča udani

Ivan Bednarik,
knjigovez.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. in v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetinjo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najuljudneje.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo
v Gorici,

Gospodska ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izbiri, kakor: sukno, platno, prtenino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce, Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.
Cene so stalne brez pogajanja.

Večna luč!

Redko kedaj se dobi prozornega, dobrega pristnega oljkega olja za „večno luč“, marveč navadno le mešano, nesnažno olje. Najslabše olje pa je tako, ki obleži na dnu posode. Prodajalec dá tudi tako olje za „večno luč“, da pa tako olje z nobenimi stenji, niti z navadnimi „duščami“ ne gori, je znano vsakemu iz skušnje.

Da ne bo več pritožb,

da olje ne gori, ali pa da premočno gori, ali da steni preveč olja povzije, omislil sem si *troje vrst stenjev*. Priporočam torej, da se po dobroti olja rabiyo

Kofolovi stenji,

katero garantiram za trajno „večno luč“ tudi v najhujšem mrazu. Ponk s pošiljativjo.

Za prozorno dobro olje steni **O**, za slabše **I**, najslabše (nesnažno) **II**. — Za visoka stena „Gullonov Aparat“ steni **O**, I K 60 v., steni **I** in **II** 3 K. — Za navadna nizka stekla steni **O** I K., **I** in **II** 2 K 40 v. — Staljši steni zadostuje za eno leto. Stekla vseh vrst in barv. Dolencevo sveče iz pravega čebelnega voska po originalnih cenah.

Se priporoča preč. duhovščini

Tine Kofol,

cerkvenik v Kanalu (Goriško).

Anton Breščak

Gorica, gospodska ulica št. 14,
(blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. — Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloide, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiri ter razne tapetarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegatnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

Krojaški mojster

Franc Čufer

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,

izdeluje

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Čebelno voščene sveče

pod garancijo 2000 kron

priporočam preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom in slavnemu p. n. občinstvu.

Med garantiran čebelni pitance najboljše vrste na drobno Kg. po K 1.20.

Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,
svečar,

ulica sv. Antona 7, Gorica.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalce sam lahko določi.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Anton Obidič,

čevljar

Semeniška ulica hiš. št. 4 Gorica,

priporoča se

za raznovrstna naročila po meri

za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro.

G. Likar,

Gorica, Semeniška ulica št. 10.

Trgovina pisarniških in sol. potrebščin.

Raznovrstno papirnato blago. Knjige: molitvene, solske in vpisne. Tiskovine iz „Narodne tiskarne“ po enaki ceni. Preskrbuje tisk vizitnic, računov, kuverte z napisi.

Sprejema v vezanje knjige.

Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Anton Kuštrin

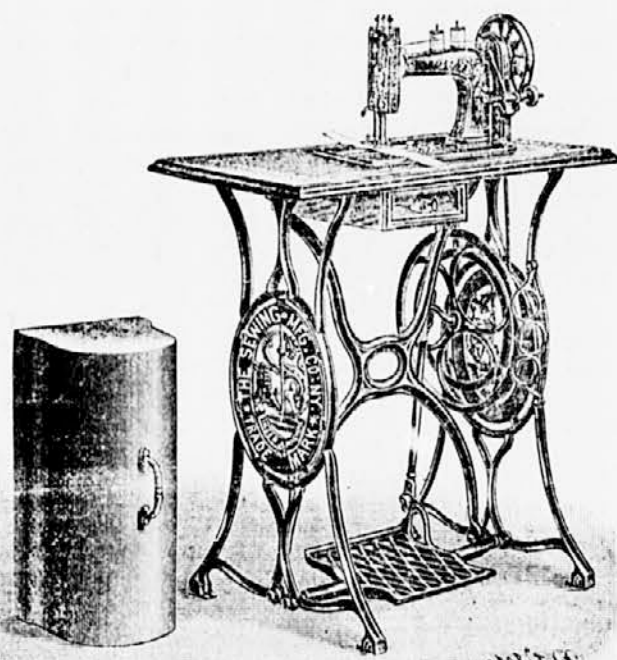
v Gosposki ulici h. št. 23,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Znidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zvoplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlinca v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Saunig & Dekleva

v Gorici.

Prva slovenska zaloga vsakovrstnih šivalnih in vezelnih strojev (Stickeremachinen), kakor tudi dvokoles ter samokresov v ulici Municipijo št. 1.

Lastna mehanična delavnica in popravilnica šivalnih strojev, dvokoles v Nunske ulici hiš. št. 16.

Šivalne stroje se jamči za pet let.

Pred konkurencijo nič strahu!!!

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši v pritličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbam.

Pojasniti daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih dezelah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovanec popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Edina slovenska zavarovalnica!